

Dosarul nr. 2ra-1463/22
2-15151706-01-2ra-10102022

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani – A. Negru
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Malîi, I. Cotruță, V. Cotorobai

DECIZIE

01 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Dumitru Mardari
Victor Burduh
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către Sofiana Tocari,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către
Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 14 din Chișinău în
procedura falimentului împotriva Sofianeii Tocari, intervenient accesoriu Societatea
pe Acțiuni „Termoelectrica” privind încasarea datoriei la plata serviciilor comunale
și a cheltuielilor de judecată și

cererea reconvențională depusă de către Sofiana Tocari împotriva Întreprinderii
Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 14 din Chișinău în procedura
falimentului și Societății pe Acțiuni „Termoelectrica”, intervenienți accesorii Vasiliei
Petraș și Maria Petraș privind încasarea solidară a prejudiciului material, moral și a
cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din data de 30 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin
care s-a admis apelul declarat de către Întreprinderea Municipală de Gestionare a
Fondului Locativ nr. 14 din Chișinău în procedura falimentului, s-a casat parțial
hotărârea din data de 25 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,
cu emiterea în partea casată a unei noi hotărâri,

constată:

La 14 mai 2015 Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr.
14 din Chișinău în procedura falimentului (în continuare ÎMGFL nr. 14) a depus
cerere de chemare în judecată, concretizată ulterior, împotriva Sofianeii Tocari,
intervenient accesoriu SA „Termoelectrica” (succesor în drepturi și obligații ale SA
„TERMOCOM” și SA „Centrala Electrică cu Termoficare nr.2” din Chișinău), prin
care a solicitat încasarea sumei de 9 457,62 lei cu titlu de datorie pentru serviciile
comunale și a cheltuielilor de judecată în sumă de 283,74 lei. (f.d.23, vol. I, 25-26,
vol. II)

În motivarea cererii de chemare în judecată ÎMGFL nr. 14 a indicat că în baza
contului personal deschis pe numele Sofianeii Tocari, SA „CET nr- 2” a livrat energie

termică.

Odată cu deschiderea contului personal, locatarul a acceptat prestarea serviciilor de către ÎMGFL nr. 14, fapt ce se confirmă prin achitarea bonurilor de plată, inclusiv a celor de utilizare a energiei termice. Mai mult ca atât, locatarul nominalizat nu a contestat bonurile de plată pentru serviciile prestate, fapt ce indică la acordul tacit la calitatea serviciilor prestate.

Astfel, ÎMGFL nr. 14 în calitate de gestionar al fondului locativ a indicat că potrivit art. 20 din Hotărârea Guvernului nr.434 din 09 aprilie 1998 în clădirile cu mai mulți consumatori și cu un singur echipament de măsurare a energiei consumate, contractul se încheie cu consumatorul principal. De asemenea, art. 8, alin. (2), lit. b) din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019) specifică că obligațiile civile apar din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariției drepturilor și obligațiilor civile.

Întreprinderea reclamantă a indicat că beneficiarul nu a achitat serviciile prestate, iar datoria formată la data de 01 august 2020 constituie suma de 9 457,62 lei pentru energia termică, fapt ce se confirmă prin informația despre calcularea și achitarea serviciilor locativ-comunale respective.

La 07 iulie 2015 Sofiana Tocari a depus cerere reconvențională, concretizată ulterior, împotriva ÎMGFL nr. 14 și SA „Termoelectrica”, prin care a solicitat încasarea solidară a sumei de 111 566 lei cu titlu de prejudiciu material, a sumei de 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, a sumei de 1 500 lei cu titlu de plată pentru efectuarea primei expertize, a sumei de 900 lei cu titlu de plată a celei de a doua expertize, a sumei de 4 700 lei cheltuieli legate de înlăturarea urgentă a consecințelor inundației și a sumei de 37 000 lei cheltuieli pentru reparație curentă. (f.d. 51-55, 91-98, vol.I, 111-115, vol.II)

În motivarea cererii reconvenționale Sofiana Tocari a indicat că deține dreptul de proprietate asupra apartamentului nr. xxxxx situat la ultimul etaj al blocului locativ nr. xxxxx, cu patru etaje, din str. xxxxx, mun. Chișinău. În acest apartament locuiește din anul 2000 și dispune de încălzire autonomă.

Sofiana Tocari a menționat că prin podul blocului locativ sunt trasate instalațiile echipamentelor tehnice cum ar fi conducte de gaz și țevi pentru apă, care au destinația aprovizionării blocului cu apă și agent termic. Acest fapt creează în permanență situații de risc, deoarece apartamentul său a fost afectat de nenumărate ori de inundațiile provocate în rezultatul defectării echipamentului sus-menționat.

Prin anexa nr. 1 și nr. 2 a Deciziei Consiliului municipal Chișinău nr.13/3 din 27 decembrie 2007 au fost întărite listele lucrărilor de bază pentru deservirea, reparația și gestionarea fondului de locuințe, efectuate din contul vărsămintelor pentru deservirea blocului. Astfel, conform normei de drept expuse mai sus, reparațiile acoperișurilor, sistemelor de evacuare a apelor reziduale, precum și lichidarea consecințelor scurgerilor din rețele de aprovizionare cu apă și agent termic sunt, în exclusivitate, transmise ÎMGFL nr. 14.

Sofiana Tocari a relatat că inundațiile, care au provocat necesitatea efectuării reparațiilor, se confirmă prin multiple înregistrări și anume cererea sa personală către ÎMGFL nr. 14, cererile vecinilor și locatarilor casei, actul de constatare privind necesitatea reparației echipamentului tehnic din 05 decembrie 2013, actul întocmit de Comisia părâtului în componența inginerului ÎMGFL nr.14 și maistrului pe reparații din 16 ianuarie 2013, în care este indicat că inundația în apartamentul ce-i aparține a fost provocată de scurgerea agentului tehnic din țeava defectată precum și prin

fotografii.

Astfel, în urma acestor inundații, în apartamentul său a fost deteriorat tavanul, pereții, tapetele, ușile, sistemul de energie electrică, pardoseala, cât și alte bunuri, cauzându-i un prejudiciu considerabil material, cât și moral. Mai mult, în apartament din cauza umidității sporite și permanente a tavanului, pereților, cât și a parchetului a apărut mucegai care până în prezent persistă.

Sofiana Tocari a convenit cu ÎMGFL nr.14 la o înțelegere că întreprinderea din sursele sale va efectua reparația apartamentului. Astfel, la mijlocul lunii august 2013 ÎMGFL nr.14 a trimis un singur muncitor, care timp de o săptămână nu s-a isprăvit nici măcar cu tavanul. Inginerul - șef al ÎMGFL nr. 14, fiind invitat să aprecieze lucrările, s-a arătat indiferent și nepăsător față de rezultat și strângând din umeri a plecat. Situația creată, cât și necesitatea reparării apartamentului au impus-o să apeleze la serviciile unor profesioniști, cărora le-a achitat suma de 37 000 lei, fapt confirmat prin depozițiile martorilor Dan Florea și Eugen Sidorcenco. Totodată, a procurat tapete și soluție pentru combaterea mucegaiului în sumă totală de 4 700 lei.

Prin cererea de concretizare Sofiana Tocari a solicitat și încasarea sumei indicate în raportul de constatare tehnică-științifică ca pagubă materială cauzată ca urmare a inundațiilor în mărime de 111 566 lei.

Cu referire la prejudiciul moral Sofiana Tocari a invocat ca i-au fost cauzate suferințe fizice și psihice pe care le suportă până în prezent, deoarece ea este alergică, iar în rezultatul inundațiilor în apartamentul său a apărut mucegai, covoarele din apartament, mocheta din dormitor și parchetul s-au îmbibat cu un miros specific, care este foarte greu și care în mod negativ acționează asupra sănătății sale.

Vasilii Petraș și Maria Petraș prin încheierea din data de 12 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani au fost atrași în calitate de intervenienți accesorii. (f.d. 81, vol.I)

Prin încheierea din data de 12 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani cererea ÎMGFL nr.14 de scoatere de pe rol a cererii reconvenționale a fost respinsă ca fiind nefondată. (f.d. 188-192, vol. II)

Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani prin hotărârea din data de 25 noiembrie 2021 a admis cererea de chemare în judecată depusă de către ÎMGFL nr.14, a încasat de la Sofiana Tocari în beneficiul ÎMGFL nr.14 suma de 9 457,62 lei cu titlu de datorie la plata serviciilor comunale acumulate până la data de 01 august 2020, precum și suma de 283,74 lei cu titlu de cheltuieli de judecare a pricinii privind achitarea taxei de stat. A admis parțial cererea reconvențională înaintată de Sofiana Tocari, a încasat din contul ÎMGFL nr.14 în beneficiul Sofiane Tocari suma de 111 566,42 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat prin inundarea apartamentului, suma de 5 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, suma de 4 248,53 lei cu titlu de taxă de stat și suma de 2 400 lei cu titlu de cheltuieli pentru efectuarea expertizei, în rest a respins în parte ca neîntemeiată și în parte ca tardivă cererea reconvențională. (f.d.197, 202-217, vol. II)

Instanța de fond a concluzionat că cererea de chemare în judecată înaintată de către ÎMGFL nr.14 este întemeiată, deoarece ÎMGFL nr.14, fiind gestionarul blocului locativ în care este amplasat apartamentul pe care-l deține în proprietate Sofiana Tocari și având semnat un contract de livrare a energiei termice cu furnizorul SA „Termocom”, succesori SA „Termoelectrica”, a livrat pâratei prin țevile care tranzitează apartamentul agent termic, precum și a asigurat încălzirea locurilor de uz comun, menținerea în stare funcțională a sistemelor inginerești amplasate în

încăperile tehnice din blocul locativ situat în mun. Chișinău str. xxxxx.

Astfel, obligația Sofiane Tocari de a achita bonurile lunare pentru plata serviciului derivă din prevederile art. 40, alin. (2) din Legea nr. 92 din 29 mai 2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, art. 20, art. 21 din Hotărârea Guvernului nr. 434 din 09 aprilie 1998 privind aprobarea Regulamentului cu privire la furnizarea și utilizarea energiei termice, pct. 8, pct. 8¹ și pct. 17 din anexa nr. 7 la Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002 cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă.

La caz, instanța de fond a constatat că Sofiana Tocari, ca urmare a neexecutării obligației respective, în perioada noiembrie 2011-30 iulie 2020 a acumulat față de ÎMGFL nr. 14 o datorie la plata energiei termice consumate în valoare de 9 457,62 lei, datorie care urmează a fi încasată în mod forțat.

Totodată, instanța de fond a constatat că cererea reconvențională depusă de către Sofiana Tocari este parțial întemeiată, menționând că argumentul cu privire la scoaterea acesteia de rol este neîntemeiat, deoarece administratorul insolvenței contrar legislației în vigoare nu a notificat creditorul Sofiana Tocari pentru a înainta creanțe față de debitorul insolubil. Astfel, în cadrul procesului de insolvență Sofiane Tocari i-au fost create bariere la realizarea drepturilor de acces la justiție.

Prin urmare, instanța de fond în temeiul art. 1398, alin. (1) și (2), art. 1413 din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019) a concluzionat că este întemeiată pretenția Sofiane Tocari cu privire la repararea prejudiciului material cauzat prin inundarea apartamentului în mărime de 111 566,42 lei. Pentru a ajunge la această concluzie instanța de fond a menționat că, în temeiul art. 2 și anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002 cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, ÎMGFL nr.14 în calitate de gestionar al blocului locativ amplasat pe str. xxxxx, mun. Chișinău i-au fost transmise în posesie, grijă și în gestiune spațiile nelocative din blocul respectiv, cât și a echipamentelor tehnice. Totodată, locatarii apartamentelor în baza art. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002 au obligația de achita pentru întreținerea și reparația acestor construcții și a rețelelor ingineresti.

La caz, s-a constatat că la 14 ianuarie 2013, apartamentul nr. xxxxx, care aparține Sofiane Tocari, a fost inundat cu agent termic, care s-a scurs dintr-o încăpere nelocativă. Scurgerea fiind determinată de spargerea unei țevi ce făcea parte din echipamentul tehnic al blocului respectiv și care era în posesia și gestiunea ÎMGFL nr.14.

Potrivit raportului de expertiză nr. 2899-2906 din 13 decembrie 2019 costul lucrărilor de remediere ce necesită a fi demarate în interiorul apartamentului nr. xxxxx, din mun. Chișinău, str. xxxxx, pentru aducerea la starea precedentă și exploatarea bunului imobil conform destinației, constituie suma de 111 566,42 lei.

Instanța de fond a respins argumentul ÎMGFL nr.14 privind lipsa vinovăției gestionarului la apariția scurgerilor, ori răspunderea respectivă derivă din calitatea de posesor și gestionar pe care o avea ÎMGFL 14 în raport cu încăperea (construcția) și sistemele tehnice din care aceste ape s-au scurs.

Totodată, instanța de fond a reținut că suma de 111 566,42 lei reprezintă costul tuturor lucrărilor de remediere ce necesită a fi efectuate în apartamentul nr. xxxxx din str. xxxxx în vederea aducerii la starea precedentă și exploatării bunului conform destinației. Astfel, a apreciat că sumele de 4 700 lei și de 37 000 lei, solicitate de Sofiana Tocari cu titlu de cheltuieli legate de înlăturarea urgentă a consecințelor inundației și respectiv de cheltuieli pentru reparația curentă efectuată, sunt înglobate în sumă de 111 566,42 lei, care reprezintă costul tuturor lucrărilor de remediere necesare a fi efectuate în apartament.

Instanța de fond a admis și pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral, dispunând încasarea sumei de 5 000 lei în scopul compensării oricăror suferințe psihice provocate Sofiane Tocari prin inundarea apartamentului la 16 ianuarie 2013.

Subsecvent admiterii parțiale a cererii reconvenționale instanța de fond în temeiul art. 94, alin. (1) din Codul de procedură civilă a admis și pretenția cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată.

Cu referire la pretențiile înaintate de către Sofiana Tocari față de către SA „Termoelectrică”, instanța de fond a reținut că acestea sunt înaintate cu depășirea termenului de prescripție.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, ÎMGFL nr.14 a contestat-o cu apel, în termen, solicitând casarea acesteia în partea admiterii parțiale a cererii reconvenționale și în această parte a emite o nouă hotărâre, prin care a respinge integral acțiunea reconvențională. Totodată, a contestat și încheierea instanței de fond din data de 12 noiembrie 2021 privind respingerea cererii de scoatere de pe rol a cererii reconvenționale înaintată de Sofiana Tocari. (f.d. 220-222, vol. II)

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 30 iunie 2022 a admis apelul declarat de către ÎMGFL nr.14, a casat hotărârea din data de 25 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani în partea admiterii cererii reconvenționale cu emiterea în partea casată a unei noi hotărâri sub formă de încheiere, prin care a încetat procesul civil la cererea reconvențională depusă de către Sofiana Tocari în partea pretențiilor înaintate către ÎMGFL nr.14 din motivul existenței unei hotărâri judecătorești irevocabile privitor la același litigiu derulat între aceleași părți, pe aceleași motive și temeiuri. (f.d. 34,35-40, vol. III)

Împotriva deciziei instanței de apel a depus recurs Sofiana Tocari, suplinit ulterior cu noi argumente, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii instanței de fond în partea ce se referă la cererea reconvențională și casarea în partea ce se referă la cererea ÎMGFL nr. 14 în vederea încasării pretinsei datorii. (f.d. 45-50,55-59, vol. III)

În motivarea recursului Sofiana Tocari a menționat că instanța de apel i-a lezat drepturile fundamentale garantate de CEDO, precum și dreptul de acces la justiție. În acest sens a indicat că cererea reconvențională era depusă anterior inițierii procesului de insolvență față de ÎMGFL nr. 14, iar administratorul insolvenței, cunoscând despre prezentul litigiu intenționat i-a creat obstacole în scopul omiterii termenului de prescripție, astfel îngrădindu-i dreptul de a fi inclusă în lista creditorilor și validarea creanței. În opinia recurentei administratorul insolvenței cu rea-credință nu a notificat-o referitor la demararea procesului de insolvență anume cu scopul de a rata acest drept în procedura de insolvență a ÎMGFL nr. 14.

Recurenta a indicat că, deși la 07 iulie 2015 a înaintat cererea reconvențională privind încasarea prejudiciului material, ÎMGFL nr. 14, cunoscând că se află în proces de insolvență și despre prezentul litigiu urma să includă această suma în

lista creanțelor. Însă, contrar faptului că ÎMGFL nr. 14 a fost obligată de către instanța de insolvență să notifice creditorii până la data de 21 aprilie 2017, să verifice, să întocmească și să prezinte tabelul definitiv al creanțelor, nu a notifica-o și nu a introdus creanța sa în tabel.

Cu referire la pretinsa datorie pe care a solicitat-o ÎMGFL nr. 14 recurenta a menționat că această pretenție necesită a fi respinsă ținând cont de Hotărârea Curții Constituționale din data de 03 martie 2022 pentru controlul constituționalității unor prevederi din Legea nr. 92 din 29 mai 2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării și din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002.

La 10 octombrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților pentru notificare copia recursului declarat de Sofiana Tocari împotriva deciziei din 30 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, explicându-le dreptul de a depune referințe asupra acestora.

Conform avizelor de recepție a trimerilor poștale DS8007552162AS și DS8007552164AS, recursul Sofianei Tocari a fost notificat SA „Termoelectrica” și ÎMGFL nr. 14. (f.d.63-64, vol. III)

La 16 noiembrie 2022 SA „Termoelectrica” a depus referință asupra recursului declarat de către Sofiana Tocari, prin care a solicitat declararea acestuia inadmisibil, deoarece argumentele expuse poartă un caracter declarativ, circumstanțele de fapt și de drept invocate au fost pe deplin elucidate în cadrul examinării cauzei în instanța de fond și în instanța de apel. (f.d. 71-72, vol. III)

Însă, ÎMGFL nr. 14 nu a făcut uz de dreptul său procedural și nu a depus referință în care să-și expună poziția procesuală pe marginea criticilor formulate în recurs.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 30 iunie 2022. Copia deciziei motivate a instanței de apel a fost expediată recurteii la data de 30 septembrie 2022. Confirmare privind recepționarea acesteia de către Sofiana Tocari la materialele dosarului lipsește.

În aceste circumstanțe, Colegiul menționează că în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal, ori recursul motivat depus de către Sofiana Tocari la 10 octombrie 2022 se consideră a fi depus în termen.

Prin încheierea din 21 decembrie 2022 a Curții Supreme de Justiție s-a considerat admisibil recursul declarat de Sofiana Tocari împotriva deciziei din 30 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău și s-a transmis Colegiului lărgit pentru examinare în fond.

Conform art. 441 din Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin prisma art. 442, alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În corespundere cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători

decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

Verificând argumentele invocate în recurs, prin prisma materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a ajuns la concluzia că recursul urmează a fi admis și casată decizia din data de 30 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445, alin. (1), lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Colegiul consideră imperioase dezideratele Curții Europene a Drepturilor Omului reținute în cauza Zubac v. Croația (hotărârea din 05 aprilie 2018) potrivit cărora, din moment ce preeminența dreptului constituie un principiu fundamental al democrației și al Convenției, nu putea exista nicio așteptare, în baza Convenției sau de altă natură, potrivit căreia Curtea Supremă trebuia să ignore sau să nu aibă în vedere nereguli procedurale evidente.

Cercetând starea de fapt în baza materialelor din dosar, Colegiul lărgit atestă că din extrasul din Registrul bunurilor imobile rezultă că Sofiana Tocari deține cu drept de proprietate apartamentul nr. xxxxx din str. xxxxx, mun. Chișinău. (f.d. 12, vol.I)

Potrivit extrasului din fișa locuinței nr. 354095 rezultă că începând cu 19 mai 1999, în apartamentul nr. xxxxx din str. xxxxx, mun. Chișinău a locuit Sofiana Tocari, gestionarul blocului locativ din str. xxxxx, mun. Chișinău fiind ÎMGFL nr. 14. (f.d 5, vol. I)

La 02 octombrie 2006 între SA „Termocom” în calitate de furnizor și ÎMGFL nr. 14, în calitate de consumator a fost încheiat contractul de livrare-utilizare a energiei termice nr.0014, în care se specifică despre livrarea de către SA „Termocom” a agentului termic până la hotarul de delimitare a apartenenței de balanță. (f.d.179-182, vol. II)

Potrivit informației despre achitarea serviciilor locativ-comunale de către locatarul Sofiana Tocari, domiciliată pe adresa mun. Chișinău, str. xxxxx, apartamentul nr. xxxxx, rezultă că a aceasta până în 01 august 2020 a acumulat o datorie la agentul termic în mărime de 9 4557,62 lei. (f.d. 2730, vol. II)

Din acest considerent, ÎMGFL nr. 14 la 14 mai 2015 s-a adresat cu prezenta acțiune prin care a solicitat încasarea de la Sofiana Tocari a datoriei în mărime de 9 4557,62 lei și a cheltuielilor de judecată.

Sofiana Tocari, la rândul său, la 07 iulie 2015 a depus cerere reconvențională, menționând că în urma inundării apartamentului ce-i aparține cu drept de proprietate din vina gestionarului a suferit un prejudiciu material și moral, care urmează a fi încasat de la gestionarul blocului locativ.

În susținerea acestei pretenții Sofiana Tocari a prezentat actul comisiei ÎMGFL nr. 14 din data de 16 ianuarie 2013, prin care s-a constatat că la 14 ianuarie 2013 apartamentul nr. xxxxx a fost inundat prin scurgere din rețelele gestionate de către ÎMGFL nr. 14. (f.d. 73, vol. I)

Totodată din concluziile expuse în raportul de expertiză nr. 2899-2906 din 13 decembrie 2019 se atestă că starea tehnică a încăperilor inundate ale bunului imobil apartamentului nr. xxxxx, înregistrat cu numărul cadastral xxxxx, amplasat în blocul locativ situat în mun. Chișinău, str. xxxxx, la momentul cercetărilor este

nesatisfăcătoare cu prezența defectelor tehnice, vizibile. Pentru aducerea la starea precedentă și exploatarea bunului imobil conform destinației, sunt necesare 111 566,42 lei. (f.d. 190-200, vol.I)

Fiind investită cu examinarea cauzei Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani prin hotărârea din data de 25 noiembrie 2021 a admis cererea de chemare în judecată depusă de către ÎMGFL nr.14 și a admis parțial cererea reconvențională înaintată de Sofiana Tocari. (f.d.197, 202-217, vol. II)

Judecând cauza în ordine de apel, Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 30 iunie 2022 a admis apelul declarat de către ÎMGFL nr.14, a casat hotărârea din data de 25 noiembrie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani în partea admiterii cererii reconvenționale cu emiterea în partea casată a unei noi hotărâri sub formă de încheiere, prin care a încetat procesul civil la cererea reconvențională depusă de către Sofiana Tocari în partea pretențiilor înaintate către ÎMGFL nr.14. (f.d. 34,35-40, vol. III)

Instanța de apel a concluzionat că instanța de fond corect a respins cererea ÎMGFL nr.14 cu privire la scoaterea de pe rol a cererii reconvenționale, însă incorect a admis-o parțial, ori potrivit art.265, lit. b) din Codul de procedură civilă instanța de fond urma să înceteze procesul, din motiv că într-un litigiu între aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri s-a emis o hotărâre judecătorească rămasă irevocabilă.

Astfel, în opinia instanței de apel, temei de încetare a procesului constituie următoare stare de fapt prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 07 martie 2017 a fost admisă cererea introductivă depusă de creditorul SA „Termoelectrica”, s-a constatat insolvabilitatea debitorului ÎMGFL nr.14.

Sofiana Tocari la 15 martie 2019 s-a adresat instanței de insolvabilitate cu cerere de validare a creanțelor, în sumă de 206 107,42 lei, totodată a solicitat repunerea în termen pentru înaintarea cererii de validare a creanțelor.

Prin încheierea Judecătoria Chișinău, sediul central din 01 iulie 2021, devenită irevocabilă, instanța de insolvabilitate a respins cererea de repunere în termen a cererii de validare a creanțelor înaintată de Sofiana Tocari în cauza de insolvabilitate intentată față de ÎMGFL nr. 14 din Chișinău în procedura falimentului și a respins ca tardivă cererea de validare a creanței.

Instanța de apel a reținut că în temeiul art. 141, alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, cererea de validare a creanței are statut de cerere de chemare în judecată și odată ce instanța de insolvabilitate a respins cererea de repunere în termen și nu a admis spre examinare cererea de validare a creanței din motiv de tardivitate, rezultă că Sofiana Tocari în calitate de creditor al ÎMGFL nr. 14 a fost decăzută din dreptul de a mai pretinde la careva creanțe.

Totodată instanța de apel a menționat că instanța de insolvabilitate nu a refuzat examinarea cererii de validare a creanțelor pe motiv de existență a unui litigiu de drept, ci a respins cererea pe motiv de tardivitate, adică a soluționat definitiv și irevocabil situația, adoptând un act judecătorec în acest sens, care de alt fel nu a fost contestat de către Sofiana Tocari. Prin urmare actul judecătorec adoptat în acest sens produce efecte juridice pentru participanți și terți, inclusiv instanțele de judecată, fiind obligatoriu, având efect de lucru judecat.

Efectuând controlul judiciar al deciziei din 30 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel a trecut în mod superficial asupra

circumstanțelor cauzei, a încălcat normele de drept procedural, în consecință pronunțând o soluție greșită.

Sofiana Tocari prin recursul înaintat a criticat soluția instanței de apel, menționând că prin încetarea procesului intentat la cererea reconvențională depusă de către aceasta i s-a îngădit dreptul de acces la justiție.

Cu referire la criticile formulate de către recurentă privind incorectitudinea încetării procesului de către instanța de apel în partea cererii reconvenționale, Colegiul lărgit le reține ca fiind întemeiate din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 265, lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească dispune încetarea procesului în cazul în care într-un litigiu între aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri s-a emis o hotărâre judecătorească rămasă irevocabilă sau o încheiere de încetare a procesului în legătură cu reenunțarea reclamantului la acțiune sau cu confirmarea tranzacției dintre părți.

Din norma de drept sus-citată rezultă că pentru a fi încetat procesul este important ca în procedura judecătorească examinată anterior să fi fost examinat un litigiu între aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri și să fie pronunțată:

- o hotărâre judecătorească care a devenit irevocabilă;
- o încheiere judecătorească de încetare a procesului devenită irevocabilă emisă în urma renunțării reclamantului la acțiune,
- o încheiere de încetare a procesului în legătură cu confirmarea tranzacției dintre părți.

Din materialele dosarului rezultă că la 07 iulie 2015 Sofiana Tocari a depus în instanța de drept comun Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani cerere reconvențională împotriva ÎMGFL nr. 14 și SA „Termoelectrica”, intervenienți accesorii Vasilii Petraș și Maria Petraș, prin care a solicitat încasarea prejudiciului material și moral cauzat în legătură cu inundarea apartamentului și a cheltuielilor de judecată.

În timpul examinării litigiului, într-o altă procedură prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din data de 07 martie 2017 s-a intentat procesul de insolabilitate față de ÎMGFL nr. 14 din Chișinău. (f.d.229, vol.I)

Paralel cu litigiul, care se afla pe rolul Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, Sofiana Tocari la 15 martie 2019 s-a adresat instanței de insolabilitate cu cerere de validare a creanței, prin care a solicitat includerea în tabelul creanțelor a ÎMGFL nr. 14 a sumei de 206 107,42 lei, dintre care suma de 111 566,42 lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, suma de 441 lei achitați pentru plata taxei de stat, suma de 1 500 lei cu titlu de plată pentru efectuarea primei expertize, suma de 900 lei cu titlu de plată a celei de a doua expertize, suma de 4 700 lei cheltuieli legate de înlăturarea urgentă a consecințelor inundației și suma de 37 000 lei cheltuieli pentru reparație curentă. (f.d. 77,81-83, vol. II)

Prin încheierea din data de 02 decembrie 2020 a Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani s-a suspendat procesul în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către ÎMGFL nr. 14 împotriva Sofianeii Tocari și la cererea reconvențională depusă de Sofiana Tocari împotriva ÎMGFL nr. 14 și SA „Termoelectrica”, intervenienți accesorii Vasilii Petraș și Maria Petraș, până la examinarea de către instanța de insolabilitate a cererii de validare a creanțelor formulată de Sofiana Tocari la 15 martie 2019. (f.d. 64, vol. II)

Prin încheierea instanței de insolabilitate Judecătoria Chișinău, sediul central din 01 iulie 2021 s-a respins cererea de repunere în termen a cererii de validare a

creanțelor înaintată de Sofiana Tocari în cauza de insolabilitate intentată față de ÎMGFL nr. 14 din Chișinău în procedura falimentului. (f.d.116-119, vol. II)

Urmare a respingerii cererii Sofiane Tocari cu privire la repunerea în termen a cererii de validare a creanței de către instanța de insolabilitate, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani a reluat procesul pendinte și a examinat cauza în fond, constatând că cererea reconvențională depusă de către Sofiana Tocari în instanța de fond la 07 iulie 2015 a fost depusă în interiorul termenului de prescripție.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 30 iunie 2022 a încetat procesul în partea cererii reconvenționale depusă de către Sofiana Tocari, concluzionând că există deja o hotărâre judecătorească irevocabilă între aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri, concluzie care disociază cu circumstanțele cauzei.

Din materialele dosarului rezultă cert că cererea de validare a creanței depusă în instanța de insolabilitate a fost îndreptată numai către ÎMGFL nr. 14, pe când cererea de chemare în judecată aflată pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani era îndreptată împotriva ÎMGFL nr. 14 și SA „Termoelectrica”, intervenienți accesorii Vasilii Petraș și Maria Petraș.

Astfel, decade argumentul instanței de apel că există o hotărâre judecătorească irevocabilă între aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri.

Instanța de insolabilitate nu a soluționat pe fond cererea Sofiane Tocari cu privire la validarea creanței, considerând-o ca fiind depusă tardiv în procedura de insolabilitate.

Acest temei nu este valabil pentru acțiunea depusă de Sofiana Tocari în instanța de fond, fiindcă în instanța de fond acțiunea a fost depusă la data de 07 iulie 2015, în termen.

Prin urmare, prevederile art. 265, lit. b) din Codul de procedură civilă nu sunt aplicabile speței. Curtea de Apel Chișinău greșit a încetat procesul, neavând întrunite toate condițiile stabilite la art. 265, lit. b) din Codul de procedură civilă.

În situația descrisă instanța de apel urma să soluționeze fondul apelului și să se expună asupra cererii reconvenționale înaintate de către Sofiana Tocari împotriva ÎMGFL nr. 14 din Chișinău și SA „Termoelectrica”, intervenienții accesorii Vasilii Petraș și Maria Petraș privind încasarea solidară a prejudiciului material, moral și a cheltuielilor de judecată.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit consideră imposibilă corectarea erorii admise de către instanța de apel în condițiile în care nu s-a expus asupra fondului cererii reconvenționale, încetând greșit în această parte procesul. Potrivit procedurii prevăzute de către legislația procesuală cauza urmează a fi restituită spre rejudecare.

Astfel, la rejudecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele indicate, să stabilească legea aplicabilă speței, să verifice temeinicia acțiunii precum și să verifice și alte circumstanțe ce prezintă importanță pentru soluționarea corectă a litigiului, să aprecieze sub toate aspectele, complet și obiectiv, conform exigențelor art. 130 din Codul de procedură civilă, probele administrate pe dosar și în dependență de situația stabilită, în raport cu normele de drept material, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a constatat o eroare judiciară, care nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul lărgit ajunge

la concluzia de a admite recursului, a casa hotărârea Curții de Apel Chișinău din data de 30 iunie 2022, cu remiterea cauzei la rejudecare.

În temeiul celor expuse, în baza art. 445, alin. (1), lit. c) din Codul de procedură civilă Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Sofiana Tocari.

Se casează decizia din 30 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 14 din Chișinău în procedura falimentului împotriva Sofianeii Tocari, intervenient accesoriu Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” privind încasarea datoriei la plata serviciilor comunale și a cheltuielilor de judecată și cererea reconvențională declarată de Sofiana Tocari împotriva Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 14 din Chișinău în procedura falimentului și Societății pe Acțiuni „Termoelectrica”, intervenienții accesorii Vasilii Petraș și Maria Petraș privind încasarea solidară a prejudiciului material, moral și a cheltuielilor de judecată și se trimite cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Victor Burduh

Maria Ghervas